

Ignacy Dec

"Antropologiczne implikacje encyklik Jana Pawła II", Radosław Kisiel, Wrocław 1998 : [recenzja]

Wrocławski Przegląd Teologiczny 7/1, 198-199

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W swoim trzecim wykładzie ks. Peter Hocken skupił się na „Teologicznej ocenie nowych kościołów charyzmatycznych”. Aspekt ich „nowości” przejawia się w nowym typie pobożności: dynamiczne uwielbienie, współczesna muzyka, podkreślanie lokalnej wspólnoty, aspekt międzynarodowy, podawania uczestnikom ogólnoświatowej wizji zaangażowania, swobodne korzystanie z nowoczesnej technologii komunikacyjnej. Natomiast aspekt charyzmatyczności, obok specyficznej, „charyzmatycznej” właśnie modlitwy, przejawia się na przykład w odkrywaniu ponadlokalnego powołania apostołskiego: misje, dzieła charytatywne, szerzenie Biblii. W trakcie porównywania mentalności katolickiej ze sposobem myślenia członków nowych charyzmatycznych kościołów i para-kościelnych organizacji charyzmatycznych (lub ewangelikalnych) powstałych w świecie w ciągu ostatnich czterdziestu lat, P. Hocken podkreślił, że o ile Kościół katolicki przywiązany jest do **pełni** wyrazu wiary, to nowe kościoły bardziej zainteresowane są jej **czystością**. Katolicy bardziej podkreślają **ciągłość** działania łaski Bożej i **niewidzialny** jej aspekt, a „nowi charyzmatycy” – widzą aspekt łaski objawiającej się w niespodziewanych Bożych **interwencjach**, do tego możliwych do **zaobserwowania** w codziennym życiu.

W podsumowaniu czerwcowych konsultacji ekumenicznych na temat „Ekspansja nowych kościołów i para-eklezyjalnych grup charyzmatycznych w świetle dialogu katolicko-zielonoświątkowego” stwierdzić trzeba, że było to niezmiernie ubogacające wydarzenie w bardzo różnych aspektach. Pierwszym z nich był wymiar informacyjny, jako że ks. Hocken w pełni zasługuje na miano światowego znawcy problematyki zielonoświątkowej i charyzmatycznej. Ważny był też wymiar spotkania w grupach roboczych w atmosferze uważnego dialogu katolików z przedstawicielami zielonoświątkowców i zborów wolnochrześcijańskich. Całość dopełniona została przez towarzyszącą „Konsultacjom” modlitwę o otwarcie na Boże światło w świecie, w którym – jak być może nigdy przedtem – potrzeba świadectwa i głosu niesklóconych i niepodzielonych chrześcijan.

ks. Andrzej Siemieniowski

Ks. Radosław Kisiel, *Antropologiczne implikacje encyklik Jana Pawła II*, Wrocław 1998, ss. 312

Jan Paweł II w czasie swego dwudziestoletniego pontyfikatu ogłosił nadzwyczaj dużo różnych dokumentów o charakterze doktrynalnym, moralnym, duszpasterskim. Wśród nich jest 13 encyklik. Te ostatnie są dokumentami teologicznymi. Niektóre z nich mają jednak wyraźne odniesienia do różnych koncepcji filozoficznych i społecznych. Jest to zrozumiałe, jako że obecny Papież w swojej wcześniejszej działalności zajmował się filozofią, a zwłaszcza antropologią i etyką. Ogłoszone dokumenty papieskie, zwłaszcza encykliki, stają się przedmiotem analiz w rozprawach naukowych, w różnych publikacjach książkowych i artykułach.

Niedawno otrzymaliśmy na polskim rynku księgarskim kolejną pozycję książkową, poświęconą myśli Jana Pawła II. Autorem jej jest ks. Radosław Kisiel, kapłan diecezji legnickiej, absolwent Papieskiego Fakultetu Teologicznego we Wrocławiu.

W sygnalizowanej pracy autor postawił sobie za cel odsłonięcie obrazu człowieka, jaki jest implikowany przez papieskie encykliki. Podjęte zadanie tylko pozornie wydawało się nietrudne do wykonania. Jego łatwość wynikała z łatwo dostępnej i to polskiej literatury

przedmiotu badań. Przed autorem rysowało się kilka sposobów realizacji postawionego zadania. Wydaje się, że autor wybrał drogę najprostszą i zarazem najbardziej klarowną. W poszczególnych rozdziałach uwypatnił najpierw główne idee antropologii kard. Karola Wojtyły i po części Jana Pawła II, by w drugim etapie wskazać na obecność tychże idei w sposób wyraźny czy też przynajmniej w sposób ukryty w niektórych encyklikach.

Korpus pracy podzielił autor na pięć rozdziałów. Pierwszy rozdział ma charakter wprowadzający. Po uwagach ogólnych na temat encykliki jako formy nauczania papieskiego, autor dokonuje prezentacji dwunastu encyklik. Próbuje je usystematyzować, pogrupować oraz ukazać ich cechy formalne dotyczące stosowanych w nich metod i sposobów argumentowania.

Rozdział drugi poświęca doświadczeniu, jako jednemu ze źródeł odkrywania prawdy o człowieku. Następne dwa rozdziały zawierają analizy dwóch czynników, przymiotów człowieka, stanowiących o wyższości bytu ludzkiego, bytu osobowego wśród całego ziemskiego stworzenia. Te przymioty osoby ludzkiej to wolność i związana z nią moralność.

W ostatnim rozdziale autor ukazuje papieską wizję człowieka w jej wymiarze społecznym. Odwołuje się do nauki kard. Karola Wojtyły i Jana Pawła II o osobie ludzkiej współzależnej z innymi osobami.

Rozprawa ks. Radosława Kisiela jest pozycją bardzo wartościową. Zawiera sporo analiz tekstów źródłowych. Autor wykazuje tu dużo samodzielności, osobistej inicjatywy i pomysłowości. Wykorzystuje także komentarze napisane dotąd do papieskich encyklik, głównie polskie, chociaż sięga także do zagranicznych.

Najważniejsze osiągnięcie rozprawy można upatrywać w trafnym, uprawomocnionym ukazaniu antropologicznego zaplecza papieskich encyklik, głównie encyklik moralnych i dogmatycznych. Ma to niemałe znaczenie dla dzisiejszych badań teologicznych, w których postulat kompatybilności i komplementarności obrazu człowieka, wywodzącego się z różnych dyscyplin, jest dziś tak bardzo ważny.

Lektura rozprawy każe nam wyrobić sobie sąd, iż jej autor jest bardzo dobrze zorientowany zarówno w filozofii jak i w teologii Jana Pawła II. Książkę można zalecić wszystkim tym, którzy szukają pogłębienia myśli obecnego Papieża.

ks. Ignacy Dec

Ks. Władysław Zuziak, Dojrzewanie świadomości refleksyjnej w filozofii moralnej Georges'a Bastide'a i Jeana Naberta, Kraków 1998, ss.336

Ks. Władysław Zuziak, kapłan Archidiecezji Krakowskiej, ogłosił ostatnio książkę: „Dojrzewanie świadomości refleksyjnej w filozofii moralnej Georges'a Bastide'a i Jeana Naberta” (Kraków 1998, ss. 336). Jest to jego rozprawa habilitacyjna, przedstawiona na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Zanim zaprezentujemy tę rozprawę, warto przedstawić samego autora. Ks. Zuziak przeszedł przez dobre studia teologiczne: na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, gdzie uzyskał magisterium (1977) i licencjat (1982) z teologii, pod kierunkiem ks. prof. dra hab. Kazimierza Klósaka. Następnie studiował filozofię na Uniwersytecie Katolickim w Louvain-la-Neuve w Belgii, gdzie uzy-